

Tradice Otců

Ze spisu „Vyznání“ od svatého biskupa Augustina

Ty mě znáš, Pane, kéž bych tě mohl poznat, *jako znáš ty mne*. Tys síla mé duše; vstup do ní a přizpůsob si ji, aby byla tvým majetkem a vlastnictvím *bez poskvrny a vrásky*. V tom je má naděje, a proto mluvím; a v té naději se raduji, když se raduji dobře. Ale o ostatních věcech tohoto života platí, že čím více se pro ně nařká, tím méně si to zaslouží, a čím méně se pro ně nařká, tím víc by to bylo třeba. *Hle, miloval jsi pravdu*, protože kdo jedná podle ní, jde ke světlu. Chci ji či-

nit před tebou ve vyznání celým srdcem a před mnoha svědky svým perem.

Před tvýma očima, Pane, je obnažena celá propast lidského vědomí. Co by ti ve mně mohlo zůstat skryto, i kdybych ti to nechtěl vyznat? Jen bych sobě zakrýval tebe, nikdy ne tobě sebe. Takto však, když můj nárek svědčí o tom, že se sám sobě nelíbím, stáváš se ty mým světlem a mou radostí, tím koho miluji a po kom toužím; takže za sebe se stydím, sebe se zříkám a volím si tebe a nechci se líbit

tobě ani sobě, jen podle tvého.

Tobě je zjevné, Pane, jaký jsem; a co očekávám od svého vyznání, jsem už řekl. Nevyznávám se ti mluvením a slovy těla, to mluví má duše a křičí mé myšlenky, a tvé ucho je slyší. Neboť jsem-li zlý, pak vyznat se ti není nic jiného než nelíbit se sobě. A jsem-li dobrý, pak vyznat se ti není nic jiného, než nepřipisovat to sobě. *Protože ty, Pane, žehnáš spravedlivému*, ale nejdřív ho jako *hříšníka ospravedlňuješ*. A tak se mé vyznání, Bože můj, děje před tvou tvář mlčky i nahlas: mlčky, protože nehlučím slovy, ale mé srdce křičí.

Biskup Duka: Postní dobu je třeba slavit

Půst je výzvou naší lidské a křesťanské dospělosti

Prvním březnem, tzv. popeleční středou, vstupujeme do období postu. Gelasiánův sakramentář nazývá tento den *in ieiunio prima statione*. Sakramentáře 8. století nazývají popeleční středou termínem *caput ieiunii*. Můžeme říci, že tento den je startovní čarou postní doby.

Okolní národy nazývají toto období velkým postem nebo svatým postem. My ji označujeme v současné době velmi střizlivě: *doba postní*. Liturgie popeleční středy si zachovala svou slavnostnost a také přitažlivost. Novodobý přístup však vytlačil smysl postní doby. Mnoho katolíků se stydí za půst. Prý vzbuzuje nepatřičnou pozornost, je to pozůstatek jakéhosi církevního triumfalizmu a podporuje naši neschopnost přizpůsobit se moderní době. Naproti tomu religionisté a současné sdělovací prostředky nám připomínají islámský ramadán a další formy postu v jiných náboženských kulturách. Co obdivujeme u druhých, to znevažujeme ve vlastním prostředí.

Popeleční středa není nějakým dnem předsevzetí, ale je výzvou naší lidské a křesťanské dospělosti. Především je výzvou pro naši svobodu nebýt závislý. Antická etika, která se stala součástí naší kultury a kterou přebírá i Písmo v deuterokanonických knihách, je budována na ctnostech. Čest a mužnost tvoří ideál člověka. Mezi čtyři hlavní ctnosti patří schopnost umírněnosti, tj. znát míru.

Foto: (af)

Postní doba není však jen dobou odříkání jídla, pití, zábavy, marnění času, ale též prostorem pro sebepoznání a poznání Boha, prostorem pro setkání se s Bohem a lidmi. Proto zde měly místo tzv. stacionární bohoslužby. Liturgie nám nabízí bohatou paletu Božího slova jak při slavení Eucharistie, tak v Liturgii hodin. Porozumět Písmu znamená také najít si čas k jeho studiu, rozjímat ho, a tak vstoupit do rozhovoru s Bohem. Být solidární s lidmi nás učí postní zbožnost: především pobožnost

křížové cesty, bolestný růženec a další formy svatopostní zbožnosti.

Postní dobu není třeba přetřpět, ale slavit. Probíhající olympijské hry nám nabízejí určitou sekularizovanou obdobu postní doby. Budeme-li slavit postní dobu, prožijeme pak i velikonoční Triduum v živé plnosti a jednotlivým liturgickým úkonům budeme hlouběji rozumět a stanou se pro nás slavnostními a radostnými okamžiky.

Mons. Dominik Duka OP
biskup královéhradecký

ZPRÁVY

Kardinál Vlk kriticky o vztahu Církve a státu

Za šestnáct let po pádu totalitního komunistického režimu, kdy se leccos z pokřivených struktur a vztahů podařilo napravit, zůstávají vztahy státu k církvím nepochopitelně pozadu.

Jandák slíbil zrušení církevní novely

Aby to dobré, čím charitativní, sociální, školské a jiné aktivity církve přispívají společnosti, mohlo být bez komplikací a problémů rozvíjeno, je třeba konečně dořešit ze strany státu postavení církví. Jedná se zejména o způsob financování církví tak, jak je to v Evropě běžné.

Po počáteční malé nápravě majetkových křivd se další kroky zastavily, parlamentem byl schválen církevní zákon, který je v konfliktu s garantovanými ústavními právy, a naopak nebyla schválena mezinárodní smlouva s Vatikánem, která by mohla přispět k právní stabilitě církve u nás.

Když se ohlédneme zpět na vývoj vztahu mezi církvemi a státem za posledních pět let, je to stále se opakující historie: politici celou záležitost odsouvají nebo slibují, ale nic neplní. Vyřčené sliby jsme v poslední době zachytili v médiích také z úst ministra kultury Jandáka.

Týkaly se mnohého: ochoty domluvit se s církvemi, vyslovení se o nepotřebnosti novely církevního zákona a vyslovení se ve prospěch mezinárodní smlouvy s Vatikánem. Bohužel, jejich konkrétní naplnění ale nenásleduje.

Podobně je tomu s proklamovanou ochotou hovořit se všemi církvemi, které o to projeví zájem. Bylo-li ze strany ministra naplánováno každý týden jednání s jednou z církví, pak nejenže máme do voleb mnohem méně týdnů než církví, ale též těžko zbude čas na realizaci případně dohodnutých závěrů. Jak asi do-

padne ministrův příslib některým poslancům, že znovu předloží smlouvu s Vatikánem k ratifikaci.

Tři prázdná hesla

Smlouva s Vatikánem byla již jednou odmítnuta vládní stranou, která ji sama, za účasti ministra Kavana, vyjednávala se zástupci Vatikánu. I tehdy ji svými hlasy ve sněmovně spolu s řadou poslanců ODS odmítli i komunisté, kteří jsou známi útlakem církve v době svého vládnutí.

Opět zaznívají populistické argumenty, že smlouva privilejuje katolickou církev, diskriminuje ostatní církve a povyšuje kodex církevního práva nad náš právní řád. Tři prázdná, ničím nepodložená populistická hesla.

Skutečným obsahem smlouvy byl pouze do té doby platný právní stav mezi církví a státem. Smlouva mezinárodního charakteru měla sloužit jako garant, že tento stav svobody církve nebude měněn a že prostor svobody nebude zužován. Ale už tehdy někteří politici počítali s tím, že bude svoboda církve omezena a nechtěli být proto mezinárodní smlouvou blokováni.

Skutečně pak vstoupil v platnost nový církevní zákon, jehož některé paragrafy byly v rozporu s ústavou garantovanými právy církví. Poté, co je ústavní soud zrušil, političtí odpůrci církvi schválili novelu církevního zákona, do které se tato omezení znovu vrátila. Opět tím vyprovokovali stížnost k ústavnímu soudu.

Katolická církev je mezinárodní instituce, a proto má na mezinárodní smlouvu právo, jak to běžně uznávají demokratická zřízení ostatních evropských, i postkomunistických států. Populistický argument, že by tím byly ostatní círk-

ve diskriminovány, neobstojí.

Ve smlouvě se nijak o ostatních církvích ani jejich právech nehovoří. Má-li kdo právo na uzavření mezinárodní smlouvy, neomezuje tímto právem práva jiných subjektů. Garance práv ostatních církví se nezajistí ani nevětší odmítnutím smluvní garance jedné z nich.

S třetí frází je tomu úplně stejně. Mnozí politici nechtějí uznávat, co stojí černé na bílém v Listině základních práv a svobod. Tam je totiž zaručeno, že církve jsou na státu nezávislé a mohou se řídit svými vnitřními normami, zvláště pokud jde o zřizování svých institucí a jejich obsazování. To je také jádrem sporu ohledně církevního zákona. Populistický argument, že by tím byly církve osvobozeny od dodržování našich zákonů, se nezakládá na pravdě. Církve se tím mimo platné zákony nedostávají.

Církevní představitelé také nikdy nevyslovili ani neusilovali o nějaké privilegované postavení svých subjektů. Naopak se jen brání před uzákoněnou možností diskriminace, která ji vůči civilním subjektům práva znevýhodňuje. Vždyť i každé občanské sdružení může, pokud to má ve stanovách, zřizovat samostatné právnické osoby bez jakékoliv další státní ingerence a evidence.

Pravé důvody odmítání smlouvy s Vatikánem a sporů o církevní zákon jsou v myšlení těch, kteří se bojí působení církvi a jejich možného vlivu ve společnosti. Proto se brání dialogu, nalézání východisek a řešení. Až povyroste naše demokracie, budou snad k těmto problémům vstřícnější. Papež Benedikt XVI. se v této souvislosti vyslovil: trpělivost, jděme dále. Správné slovo v tuto chvíli!

kardinál Miloslav Vlk, arcibiskup pražský
ČTK

Prezentace encykliky *Deus caritas est*

Katolická teologická fakulta Univerzity Karlovy v Praze pořádala 20. února prezentaci českého překladu encykliky *Deus caritas est*. O první encyklice papeže Benedikta XVI., která byla zveřejněna 25. 1. 2006, přednášeli Tomáš Benedikt Mohelník, Th.D., OP, Prof. Ctírad V. Pospíšil, Th.D., OFM, Ing. ThLic. Aleš Opatrný, Th.D. a ThLic. Prokop Brož. Překlad vydalo nakladatelství Sester Paulínek.

RC

Liberální potratová legislativa snižuje úmrtnost rodiček

Zpráva OSN o úmrtnosti v roce 2005 ukazuje, že legalizace potratů snižuje mateřskou úmrtnost. *Katolický institut pro rodinu a lidská práva*, který působí při OSN, se při porovnávání dat OSN zaměřil na čtyři země.

V Rusku, kde je potrat legální a používá se jako běžný prostředek regulace počtů, umírá po porodu 67 žen ze 100 000. V USA, kde je legislativa rovněž liberální, je to 17 žen. Naopak v Polsku a v Irsku, kde jsou zákony přísné, umírá

při porodu jen 13 resp. 5 žen ze 100 000.

c-fam

Vážení čtenáři,

děkujeme Vám všem, kteří jste zasláním finančního daru umožnili další vydání *RC Monitoru* a pomohli tak pokrýt režijní náklady spojené s jeho vydáváním.

S upřímným Pán Bůh zaplať

redakce

ZPRÁVY

Slovenský návrh ústavního zákona o ochraně manželství

Skupina poslanců KDH předložila slovenské Národní radě návrh ústavního zákona o ochraně manželství. Podle navrhovatelů potřeba takového zákona reaguje na současné hrozby zpochybňující zvláštní ochranu postavení rodiny a manželství ve společnosti. Také v ústavě Slovenské republiky definice manželství chybí. Navrhovatelé v důvodové

zprávě připomínají, že manželství a rodina patřily k terčům totalitní destrukce.

„Na druhé straně je rodina nevyhnutelnou podmínkou svobodné společnosti,“ uvádějí navrhovatelé. „V současnosti se ochrana autonomie rodiny týká ochrany jejího složení a založení na manželství muže a ženy.“

KDH

Návrh ústavního zákona o ochraně manželství

Ústavný zákon z 2006
o ochrane manželstva

Preambula

Národná rada Slovenskej republiky, uznávajúc rodinu ako prirodzené, štát predchádzajúce spoločenstvo, založené na manželskom zväzku muža a ženy, obdarené neodňateľnými a nescudziteľnými právami,

v presvedčení o jej nenahraditeľnom význame pri výchove a prenášaní morálnych hodnôt z pokolenia na pokolenie, a teda o jej nezastupiteľnom prínose pre slobodu, pokoj a blahobyt,

rešpektujúc jej autoritu, dôstojnosť a integritu, a súčasne chrániac jej poslanie a autonómiu pred neodôvodneným zasahovaním štátu a medzinárodných organizácií, s cieľom posilniť a upevniť zákonnú ochranu manželstva a rodiny a tým prispieť k prirodzenému a nerušenému rozvoju rodinného života,

sa uzniesla na tomto ústavnom zákone:

Čl. 1

Manželstvo je zväzkom jedného muža a jed-

nej ženy, ktorý bol uzavretý spôsobom ustanoveným alebo uznaným Slovenskou republikou.

Čl. 2

(1) Spôsobom, ktorým sa podľa zákona uzaviera manželstvo, nie je možné uzavrieť akýkoľvek iný zväzok.

(2) Osobitnú ochranu, ktorú zákon priznáva manželstvu, nie je možné priznať inému zväzku, než je manželstvo.

Čl. 3

Pri dojednávani medzinárodných zmlúv a pri výkone svojich právomocí súvisiacich s členstvom Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách, vrátane Európskych spoločenstiev a Európskej únie, orgány verejnej moci postupujú tak, aby neboli ohrozené záujmy Slovenskej republiky podľa tohto ústavného zákona.

Čl. 4

Tento ústavný zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

KDH

Německo: Odbyrokratizovat Církev!

Řezenský arcibiskup Gerhard Ludwig Müller ukončil financování organizace „Ústřední výbor německých katolíků“. Zdůvodňuje to tím, že tato organizace zpochybňuje papežskou autoritu. Dosud organizace dostávala z církevních zdrojů dva miliony euro ročně. Arcibiskup Müller také omezil pravomoci diecézní rady laiků a 33 dalších organizací.

Ústřední výbor kritizoval hierarchii a požadoval vytvoření struktur kopírujících politickou demokracii, v nichž by rozhodovali především laici.

Vatikán rozhodnutí arcibiskupa Müllera podporuje. Papež požaduje „odby-

rokratizování“ Církve a posílení jejich misijních kořenů.

Koncem devadesátých let vznikla „Unie spolků věrných papeži“, která chce působení Ústředního výboru čelit. Jeden z jejích činitelů řekl, že je třeba být katolíkem z přesvědčení, ne kvůli členství v nějaké komisi. Důraz je třeba položit na spásu duší, ne na organizační otázky.

Komentátor listu *Die Tagespost* Guido Horst napsal, že tato událost je důsledkem narůstajícího smyslu pro Církev jako misi, ne jako byrokratickou instituci.

LifeSite News, KATH.NET, Die Tagespost

Slovenští biskupové opět udělovali Fra Angelicovy ceny

16. února 2006, v předvečer svátku blahoslaveného Fra Angelica, se po slavnostní mši svaté v Jezuitském kostele v Bratislavě konalo za přítomnosti apoštolského nuncia na Slovensku Mons. Henryka Józefa Nowackého a dalších oficiálních hostů slavnostní ocenění umělců za přínos křesťanských hodnot do umění.

Mons. František Rábek, vojenský biskup a předseda Rady pro vědu, vzdělání a kulturu při Konferenci biskupů Slovenska ocenil 12 umělců a jeden umělecký soubor.

TS KBS

„Mír vyžaduje úctu k náboženským symbolům“

V promluvě k nastupujícímu vyslanci Maroka u Svatého stolce řekl papež, že „budování míru a porozumění mezi národy a lidmi naléhavě vyžaduje úctu k náboženstvím a jejich symbolům“, tak aby věřící nebyli terčem provokací, které zraňují jejich život a náboženské citění. Současně však „nelze na urážky odpovídat netolerancí a násilím“.

Papež požaduje, aby úcta k náboženství byla zaručena „vzájemně, ve všech společnostech“.

Zenit

Katolíci pro rozumné využívání médií

Na Ukrajině zahajuje první škola „pro rozumné využívání médií“. Otevřel ji 10. února apoštolský nuncius na Ukrajině Ivan Jurkovič. Podle něho má jít o „první krok ke zralejšímu a rozumnějšímu využívání médií“.

Je to nový projekt *Katolického centra pro média* a jeho kurzy budou trvat tři měsíce: bude se mluvit o rizicích internetu, o rozdílech mezi rockovou a satanistickou hudbou, o kultuře pornografie atd.

Hlavním cílem je „vychovat lidi orientované v křesťanské etice, která se bude vyučovat na základních školách na Ukrajině“.

SIR

ZPRÁVY

Také křesťanské symboly musejí být respektovány

Rakouský politik Johann Herzog kritizoval prezidenta Heinze Fischera za jeho výrok, podle něhož je třeba respektovat náboženské symboly islámu. Požaduje, aby se bral ohled také na citění křesťanů. Herzog poukázal na to, že prezident jako politik socialistické strany nikdy neprotestoval proti zesměšňování křesťanských symbolů.

Herzog řekl, že se v Rakousku po

desetiletí urážky křesťanství nejen tolerují, ale vláda poskytuje i masivní finanční podporu „umělcům“, kteří systematicky hanobí náboženské hodnoty a symboly.

Herzog žádá, aby se prezident jednoznačně postavil k promítání filmu *Údolí vlků*, který obsahuje protikřesťanské štvání.

KATH.NET

Německá kina stáhla *Údolí vlků*

Největší německý řetězec kin — *Cinema XX* — stáhl s programu kontroverzní turecký film *Údolí vlků*. Film líčí sadistického Američana, který působí v Iráku, jako fanatického křesťana, který se cítí povolán k vraždění. Čelí mu turecký hr-dina.

Bavorský ministerský předseda Edmund Stoiber požádal provozovate-

le kin, aby tento „rasistický, nenávisťný film“ neuváděli, protože rozsévá nenávisť vůči západním společnostem; o to-též žádá badensko-würtemberský ministr vnitra Heribert Rech a Ústřední rada Židů v Německu.

V Turecku naopak politici hodnotí film pozitivně.

KATH.NET

K afěře s karikaturami

Některé islámské země si přejí, aby *Organizace islámské konference* (OIK) požádala OSN o zákaz výsměchu náboženství. Irán se domáhá mezinárodních opatření, která by zabránila opakování případů podobných nynější afěře. Jeho zahraničně politický představitel žádá o mimořádné zasedání OIK v Džiddě. Podobný požadavek vznesl i Jemen.

Jemenský premiér řekl, že jeho země nechce odpovídat nepřátelstvím na nepřátelství; jeho vláda však zadržela několik novinářů a zavřela troje noviny, které otiskly karikatury. Alžírsko zavřelo dvojce noviny a redaktory uvěznilo. Zadrženi byli také redaktor křesťanských novin na Jávě.

Asia News

Pochod pro život

25. března 2006, Praha

Pochod pro život začne ve 14 hodin na Staroměstském náměstí. Po krátkém programu se účastníci odeberou na Václavské náměstí, kde mohou u sochy sv. Václava položit růže jako symbol nevinných lidských životů. Je možné se zúčastnit mše sv. např. v kostele sv. Jiljí (Husova 8, Praha 1) ve 12.30 hodin.

Nigérie: Kněz zavražděn

Dva týdny po vraždě P. Andrey Santora v Turecku byl zavražděn ve farnosti poblíž nigérijského Majduguri P. Michael Gajere; byl ubit skupinou ozbrojenců poté, co stačil zachránit ministranty přítomné v kostele.

Agresori zabili dalších 15 křesťanů a vypálili několik kostelů; vypálili i biskupskou rezidenci.

Několik dní po tomto útoku zaútočil křesťanský dav na mešity ve městě Onitsha.

Zenit

Angola: Misionář zavražděn

11. února byl nalezen mrtev portugalský misionář, P. José Alfonso Moreira. Byl zastřelen ve spánku.

P. Moreira byl členem Kongregace Svatého Ducha. Už od čtyřicátých let byl činný v misií Bailundo (arcidiecéze Huambo). Podrobnosti a motivy vraždy nejsou dosud známy.

Fides

Na paměť mučedníků v Kazachstánu

Kazachstán je území nasáklé krví mučedníků. V Karagandě byl nedávno odhalen pomník ukrajinských vězňů Gulagu: patří k nim např. blahoslavený Olexij Zaryckij, blahoslavený Janem Pavlem II. v roce 2001. Ten má vlastní kapli v kostele Bohorodičky Ochránitelky.

Proto se zde spojily Sestry redemptoristky, karmelitky, františkanky a řecko-katolické Služebnice Panny Marie Neposkvrněné k vigiliím na památku zdejších mučedníků.

V Kazachstánu žije 8 milionů muslimů, 6 milionů pravoslavných a půl milionu katolíků, kteří jsou potomky pronásledované Církve.

ACN

Jak se chodí do kostela v Evropě?

Nejpravidelnějšími návštěvníky kostela v Evropě jsou Poláci, kde v neděli chodí pravidelně na bohoslužby 56,7 % obyvatel. Na Slovensku je to 34 %, za nimi následují Portugalci (30 %) a pravoslavní Řekové (24,5 %). V protestantských zemích jsou průměry nižší — ve Švýcarsku 13 %, v Německu 8,7 %.

KATH.NET

KOMENTÁŘE

Registrované partnerství — opět a naposledy?

Proti legalizaci svazků homosexuálů mluví zdravý rozum i církevní učení

Co je cílem politiky? Získání co největšího počtu hlasů nebo služba obecnému blahu celé společnosti? Odpověď je, myslím, jasná. Ale co registrované partnerství? Vede jeho uzákonění k obecnému blahu společnosti? A má, nebo nemá bránit náboženské vyznání politickému programu?

Nebezpečí pro manželství

Uzákonění registrovaného partnerství společnost k obecnému blahu nevede. Důvodů je několik. Legislativně příznivě nakloněné homosexuálním svazkům jsou v protikladu ke zdravému rozumu, protože svazku mezi dvěma osobami stejného pohlaví přiznávají obdobné právní záruky, jako jsou záruky instituce manželství. Svazek dvou mužů (nebo žen) ale není a ani nemůže být manželský. Pokud stát dá své posvěcení svazkům dvou osob stejného pohlaví, těžko může zároveň plnit svou povinnost podporovat a chránit základní instituci veřejného zájmu, jakou je manželství.

Máme tu ale další hlediska. V homosexuálních svazcích chybí především biologické a antropologické prvky manželství a rodiny, na jejichž základě by bylo možno odůvodněně po právní stránce uznávat takové svazky. Jednoduše řečeno — dva homosexuálové (ať se snaží sebevíc) nemůžou mít děti. Tyto svazky tedy nejsou s to adekvátně zajišťovat rozmnožování a zachování lidského rodu. Homosexuální svazky tedy neplní ani ve vzdáleném smyslu podobné úlohy, pro které si manželství a rodina zasluhují zvláštního uznání státem. Rodině, založené na manželství muže a ženy, vděčí společnost za své přežití. Nevyhnutelným důsledkem uzákonění homosexuálního svazku na právním základě podobném manželství nebo rodině by bylo přehodnocení instituce manželství.

Jak ukazuje zkušenost, absence pohlavní bipolarity vytváří překážky normálního vývoje dětí, které by případně homosexuálové adoptovali (a nepochybujeme o tom, že toho chtějí dosáhnout). Dětem v takových svazcích chybí zkušenost s rolí matky či otce. Začleňování dětí do homosexuálních svazků prostřednictvím adopce znamená dopouštět se na těchto dětech násilí.

Hledisko víry

Přirozená pravda o manželství byla potvrzena zjevením obsaženým v biblických textech o stvoření, které jsou také vyjádřením originální lidské moudrosti, v němž je možné vnímat hlas samotné přírody.

V prvé řadě byl člověk, obraz Boží, stvořen jako „muž a žena“ (Gn 1,27). Muž a žena jsou si rovni jakožto osoby a doplňují se jako muž a žena. Sexualita náleží na jedné straně do biologické sféry a na straně druhé je v lidském stvoření povýšena na novou rovinu, totiž na rovinu osobní, kde se spojuje tělo a duch.

Konečně, Bůh chtěl dát spojení muže a ženy zvláštní účast na svém stvořitelském díle. Proto požehnal muže a ženy slovy: „Plodte a množte se“ (Gn 1,28). Ve Stvořitelově plánu patří tedy vzájemná komplementarita pohlaví a plodnost k samotné povaze instituce manželství.

Kromě toho povýšil Kristus manželské spojení mezi mužem a ženou na důstojnost svátosti.

Neexistuje žádný základ, který by umožnil stanovit podobnost či analogie, a to ani vzdálené, mezi homosexuálními svazky a Božím záměrem s manželstvím a rodinou. Manželství je svaté, zatímco homosexuální vztahy jsou v rozporu s přirozeným zákonem. Homosexuální skutky odlučují pohlavní úkon od daru života. Nejsou plodem ryzího citového a pohlavního doplňování se. V žádném případě nemohou být schvalovány.

V Písmu svatém jsou homosexuální vztahy „odsouzeny jako těžký úpadek... (srov. Řím 1,24–27; 1 Kor 6,10; 1 Tim 1,10). Tento soud Písma nedovoluje dojít k závěru, že všichni, kteří trpí touto anomálií, jsou za ni osobně zodpovědní, ale potvrzuje, že homosexuální skutky se objektivně vymykají řádu.

Podle učení církve mají být muži a ženy s homosexuálními sklony přijímáni s úctou, soucitem a jemnocitem. Vůči nim je třeba se vyhnout jakémukoliv náznaku nespravedlivé diskriminace.

Hlas svědomí

Ano, v naší společnosti existuje oprávněná autonomie občanské a politické sféry vůči náboženské a církevní (tzv. „laicity“). To mimo jiné znamená, že církev nezasahuje do politiky. Tato

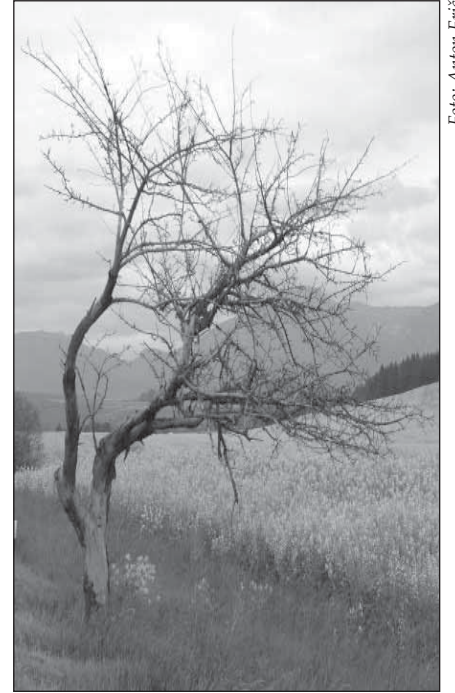

Foto: Anton Fric

autonomie se ale netýká sféry morální.

Je zde totiž právo a povinnost katolíků, stejně jako všech ostatních občanů, hledat upřímně pravdu a legitimními prostředky podporovat a bránit morální pravdy společenského života, spravedlnosti, svobody, úcty k životu a další práva lidské osoby. Skutečnost, že některými z těchto pravd učí také církev, neoslazuje občanskou oprávněnost a působení těch, kteří se s nimi ztotožňují. A to bez ohledu na to, zda jednotlivý občan tyto pravdy uznal na základě racionálního hledání, či je přijal na základě víry.

Křesťanské svědomí nikomu nedovoluje podporovat svým hlasem uplatnění politického programu, ve kterém jsou základní články víry a morálky vyvráceny návrhy alternativními nebo těmto článkům odporujícími. Uzákonění registrovaného partnerství přímo odporuje obecnému blahu společnosti ať už z hlediska přirozeného zdravého rozumu, tak z hlediska náboženského. Mělo by to být proto jasné všem našim poslancům — ať už věřícím, nebo nevěřícím.

Článek sestavil a doplnil P. Romuald Štěpán
Rob OP na základě dokumentů Kongregace
pro nauku víry: „Úvaha ohledně návrhu
právního uznání svazků mezi homosexuály“,
„Instrukce k některým otázkám ohledně působení
a chování katolíků v politickém životě“

KOMENTÁŘE

Jak na půst?

Jak vypadá postní praxe západních křesťanů? Odřekneme si TV? Nebudeme jíst maso nebo čokoládu? Přečteme duchovní knihu? Podaří se nám zase selhat v předsevzetích, abychom si uvědomili, že jsme prach? Obraťme se...

Jednou jsem sedl k počítači, abych v internetové síti propátral křesťanské webové stránky — chtěl jsem zjistit datum Popeleční středy. Přitom jsem narazil na záznam interview s jedním knězem, který se uskutečnil „on-line“ (v přímém spojení) na jedněch pastoračních internetových stránkách. Páter odpovídal lidem na otázky ohledně postu. Čtenáři byli velice zvědaví, téma je ne-nechávalo v chladu. Někteří se naježeně ptali, co by jako kdo v církvi chtěl s takovým haraburdím v dnešním světě a spíš měli půst za nějakou záležitost pověřčivé mysli. Snad v tom vidí nějaké záslužnictví — že Hospodina budeme k něčemu nutit jako nerozumné, umíněné děti. Jiní se naopak žízlivě dotazovali, jaké se v postu skrývá tajemství, protože ho tam tuší, stejně jako v tradici, v níž hledají přesvědčivou opravdovost. Ti se ptali, co mají dělat. Chtěli se také dozvědět, co se dělat má, nebo co se dělávalo a jaký to má nebo mělo význam. Jak se postít?

Je půst „popelkou“ náboženské praxe?

Vzpomněl jsem si na sebe, jak jsem se v počátcích svého „věření“ obtížně pídil po tom, jak postní praxe vypadá. O historii jsem se ovšem nakonec dozvěděl nejvíc na různých internetových stránkách pro ženy a na webových adresách věnovaných zdravé výživě, případně v podobně zaměřených časopisech. Ano, tam jsem našel zcela podrobné popisy postní praxe u různých křesťanských i jiných náboženství docela snadno. Ale mé domovské, katolické zdroje mne mnoho neuspokojily. I základní informace byly jen útržkovité, neúplné, žádná vysvětlování, ani pořádný biblický výklad. Opravdu mi nevádí, že dnes na advent či předvelikonoční půst nevytáhneme nádobí, v němž se nikdy nepřipravovalo nic živočišného, a budeme používat jen rostlinné tuky, jak se to leckde dělávalo za starých časů. Líbí se mi, že si třeba můžeme odeprít, co si sami vybereme; je to rozumné i pěkné nabídnout Pánu zrovna to, co bude pro mne osobně nějaká oběť. Není to tak „zákonické“ jako třeba jenom povinnost nejíst maso. Působí to jak opravdově.

Jenomže... V odpovědích onoho opatrného kněze v internetovém dialogu bylo skutečně to nejmínimálnější mini-

mum. Měl jsem pocit, že by se to dalo charakterizovat: Jen věřícím nic moc neukládat... Proč? Aby to chudinkové zvládli? Nebo snad aby nás měli rádi a neutekli nám, neodvrátili se od nás? A tak dále ve stylu: Raději Bohu nic neslibujte, nedávejte si velká předsevzetí, znáte to, že z toho téměř nic obyčejně neuděláte, a pak jste frustrovaní, a tím naopak narušujete svůj vztah s Bohem...

Půst jako vyznání a svědectví

Proč je teologie postní praxe dnes tak jednostranná? Mnozí věřící nechtějí být vlažní, chtějí, aby je Pán „snesl v ústech“. Touží se zdokonalit. Ano, církev hlavně doporučuje věnovat víc času prohloubení zbožnosti — modlitbou, četbou Písma či jinou křesťanskou duchovní literaturou. Takový sebezápor jde v duchovním smyslu hlouběji, než samotná fyzická oběť a újma, tzv. umrtvování. Je to snaha pozdvihnout půst na vyšší úroveň.

Pastýři nám chtějí dávat břemena, která netíží, s vědomím toho, že jich máme jistě každý dost. Ale místo toho nedávají žádná. Z dotazů na téma půst bylo zřejmé, že někteří se nedovedou spokojit s postem jen podle jména. Říkají tím, že se nehodlají spokojit s formálním vztahem k Bohu. Není to snad nádherné v této době, kdy všechno vypadá jenom tak nějak „jako“ a vlastně ani z vážných věcí si nikdo nic nedělá?

Přesto si myslím, že pokud by mělo zůstat jen u toho, můžeme se tím zbavit významného rozměru postu. Ten by měl být celistvým prožitkem, vždyť člověk je jednota ducha a těla. Tělo, nebo spíš boj s ním, je důležitým pomocníkem na cestě k Bohu. Přece při všech pobožnostech činíme množství tělesných úkonů, které vyjadřují naše postoje a rozpoložení. Postem si připomínáme, že tělo a vše, co s ním souvisí, je jen „prach země“ před tím, který je Život sám. Je to příležitost vzdávat díky Otci Stvořiteli, který mne povolal k životu vezdejšímu, a Synu Vykupiteli, který mne povolal k životu věčnému. Chci obětovat. Chci se přinášet na oltář k proměňování. Bože, který tvoříš všechno nové, uhněť mne, ať jsem mužem (ženou) podle tvého srdce. Stvoř mi nové srdce. Učiň mne k obrazu svému.

Výrazem této touhy je rozhodnutí, že si odepru, co je k pozemskému životu nutné

a nezbytné. Je to především strava a nápoje, a třeba i milostný akt — tím vším se život předává, udržuje i oslavuje. Vyznávám tím: Pane, k čemu mi to všechno, jaké nic by to bylo, kdybych neměl tvou milost! A té nejsem sám ze sebe hoden. Uznávám tím, co je nejprvnější: Můj život nezávisí na chlebu, ale na Slovu. Nemiluji svůj život, ale dávám ho Tobě, Stvořiteli, který všechno udržuješ a obnovuješ, k dispozici jako prach země a Ty z něj Tvoř, Pane!

Cvičení k osvědčenosti

Výchovný rozměr postu spočívá v cvičení vytrvalosti, směřuje k získávání osvědčenosti. Razantní omezování (kromě nedělí a svátků) po čtyřicet dní adventního nebo předvelikonočního postu není snadné. Zvláště dnes a ve společnosti, která necítí svátky ani posty a kde náboženské důvody budi úšklebky (hle, jedna z řídkých příležitostí vydat svědectví evangelium!). I proto si myslím, že půst stojí za to. Pěstuje se tím zdrženlivost, sebeovládání, které vede k trpělivosti, ta ke zbožnosti, ta zas k bratrské lásce a ona k lásce vůbec, jak píše apoštol Petr ve svém druhém listu. Tutéž logiku zachovává svatý Pavel, když píše (Řím 5,3–5), že soužení plodí vytrvalost, ta plodí osvědčenost a osvědčenost naději, která neklame, protože máme do srdce vlitu Boží lásku skrze jeho Ducha, a o ni můžeme naději opřít.

Kdo se chce zúčastnit nějakého závodu, píše Pavel, zachovává ve všem zdrženlivost... Držím své tělo v tuhé kázni a podrobují si je... (srov. 1 Kor 9,24). I k postu však je třeba přistupovat s láskou a s moudrostí, aby se nám nestalo, jak apoštol pohanů píše na jiném místě, že bychom se nebezpečně uspokojovali tím, jak se pěkně postíme.

Jde přece o cvičení celé bytosti ve skromnosti udržované sebeovládáním, abychom se dokázali nepřizpůsobovat tomuto světu. Nemusíme totiž žít tak, jak chce tělo (Řím 8,12n). Pokud ano, musíme umřít, ale jestliže s pomocí Ducha ničíme záludnost těla, budeme žít. Máme tedy — jak dobře radil kněz v onom interview — obnovit svoje smýšlení, abychom dovedli rozeznat, co je vůle Boží. A k tomu je nám nezkrácená praxe postu výtečným a doporučeným nástrojem.

*Odřej Prokop Vaněček
Autor je publicista.*

DOTAZY ČTENÁŘŮ

Jak to bude s posledním soudem?

Řada čtenářů vyjádřila přání seznámit se stanoviskem učitelského úřadu na různé aktuální otázky. Na zaslané dotazy týkající se víry a mravů odpovídají kněží Řádu bratří kazatelů (dominikánů) s úmyslem stanovisko Církve srozumitelně zprostředkovat. Dotazy lze zasílat na korespondenční adresu redakce uvedenou v tiráži.

V kostele se o posledních věcech člověka už moc nemluví. Chtěla jsem se proto zeptat, jak je možné, že o někom říkáme, že jde do nebe (třeba svatořečení), když poslední soud má být údajně na konci světa. Co vlastně církev učí a považuje za jisté, že se děje s každým po smrti?

Jana Bláhová

Skutky člověka

Každý člověk, který užívá rozum, koná během života dobré nebo špatné skutky — podle toho, jestli jsou v souladu nebo nesouladu s Božím zákonem, který nám zprostředkovává hlas svědomí a Boží zjevení předávané Církví. Dobrý skutek si zaslouží, aby byl odměněn, špatný aby byl potrestán. Každý skutek, protože je lidský, je skutkem jak těla, tak především duše. Dokonce i myšlenka používá tělesný nástroj — mozek.

Lidská spravedlnost

Aby se společnost bránila zlým skutkům, které jí škodí, dává zákony a vyžaduje jejich zachování a jejich přestupování trestá. Snaží se také patřičně odměňovat dobré jednání svých členů. Obojí je ale velmi nedokonalé. Mnoho jak dobrého tak zlého je vykonáno v soukromí, a přestože to prospívá nebo škodí, není to nikdy odměněno ani potrestáno.

Boží spravedlnost

Bůh je dokonale spravedlivý. Všechno dobro odmění a každé zlo potrestá. Aby mohl prokazovat za našeho života milosrdenství, poslal svého Syna, aby svět vykoupil. Dobro nemůže být zapomenuto, ale zlo může být odpuštěno. Kdo za života nevyužije čas milosti a odpuštění, po smrti se ho už nedočká. Člověk už nemůže pro věčnost nic získat ani ztratit.

Soukromý soud

Každý člověk uvidí hned po smrti, co všechno bylo v jeho životě dobré a co všechno bylo zlé, co všechno zůstalo neodpuštěno. Uvidí stav své duše a přijme odplatu: nebe, očistec nebo peklo.

Odměna a trest

Tato odplata se však musí týkat celého člověka, nejen jeho duše. Člověk ne-

konal dobro ani zlo pouze duší, natož pouze tělem. Je tedy třeba, aby odplatu dostala nejen duše, ale i tělo.

Vzkříšení

Církev nás podle Božího zjevení učí, že jednou bude „vzkříšení těla“. Nevíme kdy, nevíme přesně jak, jen že to bude naše vlastní tělo. Starozákonní Job vyznává: „Věřím, že můj Vykupitel žije, a že v den poslední ze země zase vstanu a v mém těle uvidím Boha, Spasitele svého. Uvidím ho já a ne jiný, mé oči ho uvidí.“ (Job 19, 25–27) Totožnost těla oživeného duší nijak nezáleží v totožnosti jeho hmotných částí. Ty se už za života mnohokrát vyměnily. Z mrtvých vstanou všichni lidé, dobří i zlí. Těla zlých budou ošklivá, dobrých naopak krásná a oslavená (1 Kor 15,51) — s podobnými vlastnostmi jako Kristovo zmrtnýchvstalé tělo: zářivé, pohyblivé, jemné a neporušitelné.

Poslední soud

Bůh by se mohl spokojit se soukromým soudem, ale díky poslednímu (či obecnému) soudu plněji zazáří přede všemi Boží vlastnosti, především jeho spravedlnost a milosrdenství. Také Kristus si zaslouží, aby mu za jeho lásku, která se projevila v díle naší spásy, celé lidstvo a před očima všech zadostučinilo. Proto Kristus přijde na konci času ve slávě soudit živé i mrtvé (viz Mt 24,30; 2 Kor 5,10). Po tomto soudu už žádný jiný nebude a budou zde souzeni úplně všichni lidé. Z Matoušova evangelia víme něco o průběhu tohoto posledního soudu (Mt 25,34–41): Kristus oddělí dobré od zlých; ukáže jejich dobré i špatné skutky před celým světem; spravedlivé vezme do nebe, hříšníky uvrhne do pekla.

Vidět Boha znamená být blažený. Ale při posledním soudu ho uvidí i ti, kteří půjdou do věčného ohně. Jak můžou být věčně nešťastní proto, že nevidí Boha, když ho přece jen viděli — při posledním soudu? Tam uvidí Krista soudce v jeho lidství a jeho Božství jim zůstane ukryto — podobně jak tomu bylo na zemi. I učedníci viděli na Kristu jen jeho lidství — v Božství museli uvěřit. To se jen třem trochu poodhalilo na hoře Proměnění.

P. Cyprián Suchánek OP

Středověká sekvence *Dies irae*

Ten den hněvu, žalný, lkavý,
promění svět v popel žhavý,
jak Sibyla, David praví.

Strach a hrůza všechno schvátí,
až se věčný Soudce vrátí
přísně s každým účtovatí.

Zazní polnic nařikání
nad hřbitovy zemských plání
před Soudcův trůn lidi shání.

Ustne smrt, vesmír zbledne,
až se mlčky lidstvo bédné
ze svých hrobů k soudu zvedne.

Otevře se kniha psaná,
v níž je vina znamenána,
jež má být potrestána.

A když Soudce k soudu vstane,
odhalí vše ukrývané,
bez trestu nic nezůstane.

Co mám, chudák, promluvíti,
na koho se obrátiti,
když i ctnostní úzkost cítí?

Králi hrůzné velebnosti,
dárce věčné blaženosti,
spas mě, zdroji slitovnosti.

Ježíši můj, nezapomeň,
žeš kvůli mně přišel na zem,
nezatracuj mne v den onen.

Hledal jsi mne do umdlení,
křížem zjednals vykoupení:
Kéž to pro mne marné není.

Soudce přesný, ach, měj s námi
ubohými slitování,
dřív než dojde k zúčtování.

Vzdychám, neboť znám své viny,
tváře hanbou zarudly mi:
odpušť, Bože, mi zlé činy.

Hříšníci dals rozhřešení,
lotr došel vyslyšení,
i já doufám v odpuštění.

Prosby mé jen málo platí,
ty však můžeš z lásky dáti,
že mě oheň nezachvátí.

Připoj mě k svým ovcím věrným,
od zlých kozlů odděleným,
po pravici postaveným.

Až zavrheš zlořečené
v ohně pro ně připravené,
mě vem mezi vyvolené.

Křičím k tobě z hlubokosti
s nitrem plným zkroušenosti:
Měj můj konec v patrnosti!

Toť den pláče, hrůzy samé,
o němž na soud Boží vstane
hříšník z hrobového lože.
Ušetř ho potom, Bože.

Bože velebný a vlídný,
Bože jasný, trojediný,
mezi blažené nás přijmi. Amen.

NÁZORY ČTENÁŘŮ

Děkujeme za vaše ohlasy.

Těšíme se na vaše podněty, které můžete zasílat na adresu redakce uvedenou v tiráži. Čtenářské dopisy jsou redakčně kráceny a nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce.

Kufíja v kostele?

Když jdu v neděli do kostela na mši svatou, dbám vždy alespoň trochu, co na sebe oblékám. Nepovažuji se za příkladného ani se nerozhlízím kolem, abych se ospravedlňoval farizejským „Bože, děkuji ti, že nejsem jako tamten...“ Vadí mi však, když oděv některých lidí v chrámu nesplňuje ten minimální požadavek — aby nerušil, natož pak když provokuje.

Velmi mne tedy zranilo, když jsem se setkal ve dvou různých pražských kostelích s tím, že mladá žena, přistupující i ke svatému přijímání, má kolem krku omotaný arabský šátek zvaný „palestina“, „arafat“ nebo arabsky *kufíja*. Často je jen módním doplňkem a jeho nositel možná ani neví, co kus látky s typickým

černo-bílým nebo červeno-bílým vzorem symbolizuje. Divím se však, že mu to nedojde při tak častých televizních záběrech po zuby ozbrojených teroristů z Hamásu s hlavami zamotanými v tom šátku. My křesťané bychom měli vědět, jakého jsme ducha. Proč tedy v nejosvátnější, nejintimnější chvíli přistupovat před Boží tvář se symboly, jež znamenají příslušnost ke společenství, které vyznává jiné náboženství a nám velmi cizí, ba nepřátelské hodnoty?

Strakatý šátek zvaný též *šemağ* znamená mnohé. Především příslušnost k arabskému etniku, a zvlášť pak k islámu. Když má šachovnicový vzor, prý to dokládá, že její majitel absolvoval pouť do Mekky. Nejvíce proslavil *kufíju* legendární terorista Arafat. Na západě se od 70. let stala symbolem rebelující levičá-

ké mládeže. Ta, opojena romantikou intifády, vyjadřuje solidaritu s „bojem palestinského lidu za svobodu“, v jehož jménu však vybuchují izraelské kavárny. *Kufíju* nosí ti, kteří zapalují kostely, mučí a zabíjejí křesťany tam, kde mají muslimové většinu. *Šemağ* nosí už i neonacisté — nacionalismus Palestinců je jim blízký a navíc jim závidí zabíjení Židů.

Budu-li důsledný, viděl bych v nošení *kufíji* u křesťana (ať už cynického, či lhostejného) přestoupení 1. přikázání, ale i zákazu „Nezabíješ“. Vnímám to jako neuctu k pronásledovaným bratřím, k draze zaplaceným hodnotám židovsko-křesťanské demokratické civilizace, k církvi. Přinejmenším je to však strašlivý omyl, který může hluboce urazit mnoho věřících. A snad i Boha...

Prokop Čeřovský, Praha

Liturgická čtení

5. 3. Neděle	Gn 9,8–15, Žl 25, 1 Petr 3,18–22, Mk 1,12–15 <i>1. neděle postní</i>		
6. 3. Pondělí	Lv 19,1–2.11–18, Žl 19, Mt 25,31–46 <i>sv. Fridolín</i>	9. 3. Čtvrtek	Est 14,17n.p–r.aa–bb.gg–hh, Žl 138, Mt 7,7–12 <i>sv. Františka</i>
7. 3. Úterý	Iz 55,10–11, Žl 34, Mt 6,7–15 <i>sv. Perpetua a Felicity</i>	10. 3. Pátek	Ez 18,21–28, Žl 30, Mt 5,20–26 <i>sv. Jan Ogilvie</i>
8. 3. Středa	Jon 3,1–10, Žl 51, Lk 11,29–32 <i>sv. Jan z Boha</i>	11. 3. Sobota	Dt 26,16–19, Žl 119, Mt 5,43–48 <i>sv. Eulogius z Córdoba</i>
12. 3. Neděle	Gn 22,1–2.9a.10–13.15–18, Žl 116, Řím 8,31b–34, Mk 9,2–10 <i>2. neděle postní</i>		
13. 3. Pondělí	Dan 9,4b–10, Žl 79, Lk 6,36–38 <i>sv. Patrice</i>	16. 3. Čtvrtek	Jer 17,5–10, Žl 1, Lk 16,19–31 <i>sv. Heribert</i>
14. 3. Úterý	Iz 1,10.16–20, Žl 50, Mt 23,1–12 <i>sv. Matylda</i>	17. 3. Pátek	Gn 37,3–4.12–13a.17b–28, Žl 105, Mt 21,33–43.45–46 <i>sv. Patrik</i>
15. 3. Středa	Jer 18,18–20, Žl 31, Mt 20,17–28 <i>sv. Ludvika de Marillac</i>	18. 3. Sobota	Mich 7,14–15.18–20, Žl 103, Lk 15,1–3.11–32 <i>sv. Cyril Jeruzalémský</i>

RC MONITOR — zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis jako projekt pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Publikované zprávy jsou zveřejňovány na zpravodajském serveru <http://res.claritatis.cz>. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474.

Korespondenční adresa redakce: Res Claritatis, Husova 8, 110 00 Praha 1, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/2400.

Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, JUDr. Ing. Jiří Karas, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová. **Teologický poradce:** P. Mgr. Pavel Mayer OP.

Objednávky: Noviny jsou distribuovány zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na korespondenční adrese redakce. Jejich vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 10 Kč, což ročně znamená 240 Kč. Všem dárčům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.